



# Εξερευνώντας το Κινητικό Θέατρο: Βασικοί Όροι

Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

## Γλωσσάρι Βασικών Όρων (αλφαβητικά)

### A

#### **Αδρές Κινητικές Δεξιότητες**

Κινήσεις μεγάλου εύρους (π.χ. περπάτημα, άλματα, ισορροπία) που αναπτύσσονται μέσα από σωματικές θεατρικές δραστηριότητες.

#### **Αισθητηριακή Εμπειρία**

Εμπλοκή των αισθήσεων — ιδίως της αφής, της όρασης και της ακοής — ως μέσο για να βιώσει ή να κατανοήσει κανείς μια παράσταση.

#### **Αλληλεπίδραση Κίνησης-Ήχου**

Η χρήση της κίνησης για τη δημιουργία ή την ανταπόκριση σε ήχους, που συχνά συμπεριλαμβάνει αντικείμενα ή κρούσεις σώματος (π.χ. χτύπημα των παλαμών, χτύπημα των ποδιών κ.λπ.).

#### **Αυτοσχεδιασμός**

Αυθόρμητη και χωρίς σενάριο δημιουργία σκηνών, χαρακτήρων και κίνησης στην παράσταση, που ενισχύει τη δημιουργικότητα, την ανταπόκριση και τη συναισθηματική έκφραση.

#### **Αφηγηματικές Δεξιότητες / Έκφραση**

Η ικανότητα δημιουργίας, δόμησης και αφήγησης ιστοριών –λεκτικά ή μη λεκτικά–, που συχνά αναπτύσσεται μέσω χειρονομιών, αυτοσχεδιασμού, παιχνιδιού ρόλων και ερμηνείας.

## Γ

### Γλώσσα του Σώματος (Κίνηση)

Μη λεκτική επικοινωνία μέσω της στάσης του σώματος, των εκφράσεων του προσώπου, των κινήσεων και της χωρικής δυναμικής για τη μετάδοση σκέψεων, συναισθημάτων, προθέσεων και ιστοριών κατά τη διάρκεια της παράστασης.

## Δ

### Δημιουργική Σύνθεση

Η διαδικασία οργάνωσης της κίνησης, της μουσικής και της έκφρασης σε μια δομημένη ή αυτοσχέδια θεατρική σκηνή.

### Δυναμικές Αλληλουχίες

Εξελισσόμενα μοτίβα κίνησης που ανταποκρίνονται στη μουσική ή σε αφηγηματικές παρορμήσεις, χωρίς σταθερή χορογραφία.

## Ε

### Εκφραστική Σκέψη

Μια δημιουργική διαδικασία στην οποία τα άτομα χρησιμοποιούν κινήσεις και συμβολικές μορφές για να μεταδώσουν ιδέες, συναισθήματα και αφηγήσεις.

### Ενσώματη Μάθηση

Εκπαιδευτική προσέγγιση όπου η γνώση και τα συναισθήματα εξερευνώνται και κατανοούνται μέσω της σωματικής κίνησης και της αίσθησης.

### Επίγνωση Σώματος

Κατανόηση του τρόπου με τον οποίο το σώμα κινείται και υπάρχει στο χώρο — απαραίτητη στις θεατρικές πρακτικές που βασίζονται στην κίνηση.

## Θ

### **Θέατρο**

Μια συλλογική και δημιουργική μορφή τέχνης που περιλαμβάνει την ερμηνεία, την αφήγηση ιστοριών και τη συνεργασία. Στην εκπαίδευση, συμβάλλει στην ανάπτυξη των κοινωνικών, συναισθηματικών και επικοινωνιακών δεξιοτήτων των παιδιών.

### **Θεατρικό Παιχνίδι**

Μια μορφή παιχνιδιού που συνδυάζει τις θεατρικές τεχνικές με το δημιουργικό, αυθόρμητο παιχνίδι, ενισχύοντας τη συναισθηματική, γνωστική, κινητική και γλωσσική ανάπτυξη.

## Κ

### **Κινητικό Θέατρο**

Μορφή θεάτρου που βασίζεται στη σωματική κίνηση και έκφραση, με ελάχιστο ή καθόλου λόγο, όπου το σώμα είναι το βασικό εργαλείο αφήγησης.

### **Κοινωνικο-δραματικό Παιχνίδι**

Συνεργατικό παιχνίδι προσποίησης που περιλαμβάνει πραγματικά κοινωνικά σενάρια (όπως οικογένεια, σχολείο), με στόχο την εξερεύνηση των διαπροσωπικών δυναμικών και την εξάσκηση της ενσυναίσθησης, δίνοντας συχνά έμφαση στη συνεργασία και την κοινή αφήγηση ιστοριών.

## Λ

### **Λεπτές Κινητικές Δεξιότητες**

Μικρές, ακριβείς κινήσεις (π.χ. χειρονομίες, εκφράσεις προσώπου), που βελτιώνονται μέσω εξειδικευμένων εκφραστικών ασκήσεων στο θέατρο.

### **Λεκτική Επικοινωνία**

Η χρήση του προφορικού λόγου στην παράσταση, που συμπεριλαμβάνει τη σαφήνεια, τη χροιά και την άρθρωση.

## **M**

### **Μη Λεκτική Επικοινωνία**

Η μεταφορά νοήματος μέσω της γλώσσας του σώματος, των εκφράσεων του προσώπου και της κίνησης χωρίς να υπάρχει ομιλία.

### **Μουσικός Αυτοσχεδιασμός**

Αυθόρμητη δημιουργία μουσικής ή ήχου που αλληλεπιδρά με την κίνηση των ερμηνευτών και που συχνά χρησιμοποιείται στο Κινητικό Θέατρο.

## **O**

### **Ολιστική Ανάπτυξη**

Η ολοκληρωμένη ανάπτυξη ενός παιδιού σε σωματικό, συναισθηματικό, κοινωνικό, γνωστικό και δημιουργικό επίπεδο. Το Κινητικό Θέατρο ενεργοποιεί το παιδί στο σύνολο της ύπαρξής του.

## **Π**

### **Παιχνίδι Ρόλων**

Ένας τύπος θεατρικού ή προσποιητού παιχνιδιού, όπου τα άτομα αναπαριστούν ρόλους ή σενάρια για να εξερευνήσουν συναισθήματα, κοινωνικές καταστάσεις ή αφηγήσεις.

### **Περιβαλλοντικοί Ήχοι**

Μη μουσικοί ήχοι από το περιβάλλον ή από αντικείμενα (π.χ. θρόισμα χαρτιού, χτύπημα ξύλου), που χρησιμοποιούνται εκφραστικά στην παράσταση.

### **Προθέρμανση**

Αρχικές σωματικές ή νοητικές δραστηριότητες σε μια συνεδρία, που προετοιμάζουν τους συμμετέχοντες για εκφραστικές δραστηριότητες και ενισχύουν τη συνοχή της ομάδας.

## P

### **Ρόλος του Εκπαιδευτικού**

Οι ευθύνες του/της εκπαιδευτικού ή του συντονιστή/της συντονίστριας στην καθοδήγηση, την έμπνευση και την οργάνωση δραστηριοτήτων Κινητικού Θεάτρου για μαθητές/μαθήτριες. Στο Κινητικό Θέατρο, ο/η εκπαιδευτικός διευκολύνει τη μάθηση μέσω δημιουργικών προτροπών, υποστηρικτικής καθοδήγησης και δομής που ενδείκνυται για την εκάστοτε ηλικία των μαθητών/μαθητριών.

## Σ

### **Συμβολικό Παιχνίδι**

Παιχνίδι στο οποίο ένα αντικείμενο ή μια ενέργεια αντιπροσωπεύει κάτι άλλο (π.χ. ένα ραβδί γίνεται σπαθί), ενισχύοντας την αφηρημένη σκέψη και τη φαντασία.

### **Σύγκρουση και Επίλυση (στη Δραματουργία)**

Αφηγηματικά στοιχεία όπου οι χαρακτήρες αντιμετωπίζουν προκλήσεις (σύγκρουση) και προσπαθούν να βρουν λύσεις (επίλυση), που λειτουργούν ως βάση της δραματικής αφήγησης.

### **Συναισθηματική Ρύθμιση**

Η ικανότητα να διαχειρίζεσαι και να εκφράζεις/ανταποκρίνεσαι κατάλληλα στις συναισθηματικές εμπειρίες, με την υποστήριξη της ενσώματης εξερεύνησης στο Κινητικό Θέατρο.

### **Σωματική Έκφραση**

Η απόδοση σκέψεων ή συναισθημάτων χρησιμοποιώντας το σώμα, αντί (ή επιπλέον) της ομιλίας.

## Φ

### **Φανταστικό Παιχνίδι**

Παιχνίδι φαντασίας που περιλαμβάνει φανταστικά ή μυθοπλαστικά σενάρια, χρησιμοποιώντας συχνά επινοημένους ρόλους, χαρακτήρες και τόπους.

# X

## **Χειρονομία**

Μια σωματική κίνηση, όπως μια κίνηση του χεριού (ή του κεφαλιού), που χρησιμοποιείται για να αναπαραστήσει μια ιδέα, ένα συναίσθημα ή έναν χαρακτήρα στο Κινητικό Θέατρο.

## **Χορός**

Ρυθμικά μοτίβα κίνησης που χρησιμοποιούνται για την έκφραση και την αφήγηση ιστοριών, τα οποία προκύπτουν φυσικά στο Κινητικό Θέατρο.

## **Χωρικά Επίπεδα**

Διαφορετικές κάθετες θέσεις του σώματος στον χώρο (ψηλή, μεσαία, χαμηλή), που χρησιμοποιούνται για να ποικίλει η κίνηση και να αποδοθεί νόημα στο Κινητικό Θέατρο.